

Programación Docente de Contidos Dixitais

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA											REPERTORIO DE ORQUETRA E INSTRUMENTOS AFÍNS (I-VI)
ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS	
CARÁCTER	OPTATIVA								TIPO DE CLASES	COLECTIVA	
DEPARTAMENTO	VENTO METAL								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	JUAN CARLOS DIAZ ALVAREZ	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	JESÚS VICENTE MONZÓ	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	2	
ETCS/ CUADRIMESTRE					6	6			Idiomas		
DOCENTES	NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB					TITORÍA
	JESÚS VICENTE MONZÓ					fjvm@cmvigo.com					

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Investigación, aprendizaxe e uso práctico de ferramentas e recursos dixitais e/ou online que nos axuden na nosa práctica como intérpretes, investigadores ou docentes. O uso produtivo de internet máis aló do facebook.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A relación natural que se establece entre os contidos propios e os contidos das disciplinas. O grao de complementariedade entre as disciplinas creará unha base firme para o futuro musical e profesional do alumno/a
TRANSVERSAIS	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15
XERAIS	X8, X21, X24, X25
ESPECÍFICAS	E4, E6, E8, E10

3. Obxectivos

DESCRCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Ser conscientes das posibilidades que nos brinda internet e o entorno dixital en recursos e ferramentas diversas.	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2

	E4, E6, E8, E10
Coñocer estos recursos e familiarizarse con este contorno.	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Ferramentas Google	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	6
Software para músicos	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	4
Tratamento multimedia	Coñocer as posibilidades que brindan estos recursos para o noso uso como docentes ou investigadores.	6
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

CUATRIMESTRE V-VI

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases	30		30
Tutorías	2		2
Preparación		148	148
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
FERRAMENTAS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ASISTENCIA CLASE (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa situación sanitaria derivada da COVID-19)	Participar, traballar en equipo e mostrar una educación acorde co o nivel educativo	50%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
TAREFAS CLASES (escenario presencial, semipresencial ou non presencial, de acordo coa)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos.	50%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2

situación sanitaria derivada da COVID-19)			E4, E6, E8, E10
---	--	--	-----------------

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
---	--	------	---

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T2,T3, T6, T7, T11, T13, T15 X8, X21, X24, X2 E4, E6, E8, E10
---	--	------	---

EXTRAORDINARIA

EXAME (se a situación sanitaria derivada da COVID-19 impide a presencialidade, realizarase o exame a través de vídeo chamada)	Demostrar o coñecemento dos diferentes recursos e ferramentas dixitais expostos programados.	100%	T1, T3, T6, T13, X3, X11, X15, E6, E8, E9
---	--	------	---

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Programación Docente de INTRODUCCIÓN Á IMPROVISACIÓN

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA CONXUNTO

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO									XEFE/A DO DEPARTAMENTO	
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Carlos Castro Roig
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	2
ETCS/ CUADRIMESTRE						9			Idiomas	GALEGO, ESPAÑOL; INGLÉS
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB					TITORÍA
	Carlos Castro Roig				carloscastro@csmvigo.com					

2. Descritor de competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	A materia ten como obxectivo que o alumnado poida enriquecer a súa formación musical e instrumental no ámbito da música improvisada (idiomática e non idiomática) en diferentes linguaxes e formacións. A participación nunha formación instrumental deste tipo permitirá abordar un repertorio específico, que englobe de forma conxunta aspectos técnicos e idiomáticos característicos da improvisación. Esta materia ofrécese a todas as especialidades instrumentais.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Está relacionado con materias de Conxunto, Improvisación
TRANSVERSAIS	T7, T9, T10
XERAIS	X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22
ESPECÍFICAS	EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10

3. Obxectivos

DESCRCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Incorporar a improvisación (idiomática e non idiomática) como parte fundamental da expresión instrumental	EI2, EI7, X2, X4, X7, X8, X17, X22
Explorar técnicas instrumentais non convencionais que permitan obter unha maior variedade tímbrica	EI2, EI4, X4, X8, X17, X21, X22
Traballar as técnicas de improvisación (idiomática e non idiomática)	EI2, X2, X8, X11, X17, X22, EI7
Interpretar o repertorio en público como solista o en grupo, con e sen dirección, de forma solvente e autónoma	T7, T9, T10, X2, X4, X7, X21, X22, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9, EI10

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
Práctica solista e de grupo	Preparación dun repertorio amosando características sonoras traballadas	todas
Aprendizaxe das distintas indicacións e grafías propias e a súa realización en grupo e solista	Función de cada instrumento dentro do grupo, e traballo do empaste sonoro.	todas
Práctica e exploración de recursos non convencionais do instrumento	Experimentación as técnicas instrumentais non convencionais que permitan obter a maior variedade tímbrica	todas
Audición ou gravacións	Interpretación en audición ou en gravación do repertorio abordado no cuadrimestre	1
Total de sesións por cuadrimestre		18

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
avaliación inicial	2		2

Clases	34		34
Audicións-Gravacións	2		2
Traballo persoal	142		142
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Seguimento continuo	valóranse as capacidades adquiridas conforme a superación da aprendizaxe: exploración técnica, fluidez na improvisación, empaste no grupo	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	60%
Audicións / gravacións	valórase a capacidade artística de comunicación e o grado de compenetración co conxunto.	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	40%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adelantada-Diciembre-)			
Seguimento continuo	valóranse as capacidades adquiridas conforme a superación da aprendizaxe: exploración técnica, fluidez na improvisación, empaste no grupo	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	60%
Audicións / gravacións	valórase a capacidade artística de comunicación e o grado de compenetración co conxunto	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	40%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Audición pública	Interpretación en audición de obras ou fragmentos como solista ou en grupo, amosando as técnicas instrumentais e improvisatorias traballadas e con capacidade artística de comunicación	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100%

EXTRAORDINARIA			
Audición pública	Interpretación en audición de obras ou fragmentos como solista ou en grupo, amosando as técnicas instrumentais e improvisatorias traballadas e con capacidade artística de comunicación	T7, T9, T10 X2, X4, X7, X8, X11, X17, X21, X22 EI2, EI3, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

LEVINE, M: Jazz Theory. USA. Sher Music Co, 1995.

CORBETT, J.: A listener's guide to free improvisation, 2016, U. Chicago Press.

ALONSO, C.: Enseñanza y aprendizaje de la improvisación libre. E. Alpuerto, 2014.

BAILEY, D.: La improvisación. E. Trea, 2010.

MATTHEWS, W.: Improvisando. Turner música, 2012.

Programación Docente de LINGUAXES E TÉCNICAS DA MÚSICA CONTEMPORÁNEA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA LINGUAXES E TÉCNICAS DA MÚSICA

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	COMPOSICIÓN								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	D. Jacobo Gaspar Grandal
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	D. Jacobo Gaspar Grandal
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1
ETCS/ CUADRIMESTRE					3				Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Dna. Nuria Núñez Hierro				nuria_nunez_hierro@csmvigo.com				Consultar táboa anexa	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento de habilidades e adquisición de coñecementos que faciliten ao alumno a percepción, a creación, a interpretación, a reflexión e a documentación no que se refire á creación musical dos séculos XX e XXI. Asimilación e práctica das principais teorías sobre a organización sonora da música contemporánea. Estudo das principais técnicas e métodos referidos á organización das alturas, á construción rítmica e melódica, á creación de texturas, á concepción do timbre, ao plantexamento i estruturación formal así como ao proceso compositivo mesmo das obras musicais pertencentes ao repertorio contemporáneo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Análise, Harmonía e contrapunto.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Análise , Harmonía e contrapunto.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T4, T7, T8, T10
XERAIS	X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17
ESPECÍFICAS	EI1, EI5, EP3

3. Obxectivos

DESCRCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer a evolución da linguaxe así como as principais técnicas compositivas da música contemporánea.	T1, 4, 7, X1, 11, 13, 15, 17, E2
2. Coñecer os fundamentos estéticos e estilísticos dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical contemporánea.	T1, 4, 7, 8, X1, 10, 12, 13
3. Fomentar o interese pola creación musical artística actual, así como polo seu estudo e interpretación.	T2, 8, 10, X10
4. Relacionar as linguaxes e técnicas estudadas co seu resultado sonoro.	X12
5. Coñecer as relación existentes entre a creación musical contemporánea e outras disciplinas do pensamento científico e humanístico.	T1, 8, X1

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A música dende 1950 ata a actualidade.	1.1. Periodificación. 1.2. Principais transformacións nos diferentes parámetros da linguaxe musical.	2
2. Correntes estilísticas dende 1950 ata a actualidade. Linguaxes e técnicas.	2.1. Vangardas seriais e vangardas non seriais. 2.2. Composición algorítmica. 2.3. Espectralismo. 2.4. Música concreta instrumental. 2.5. Música electroacústica.	5
3. Tendencias da creación actual.	3.1. A transformación do sonido instrumental. - 3.2. Música saturada. - 3.3. Propostas interculturais e intertextuais. 3.4. Tradición e modernidade. 3.5. Música e arte sonoro.	4
4. Música e arte sonoro.	4.1. Arte sonoro e prácticas artísticas relacionadas - 4.2. Convergencias disciplinares e intermedialidade.	4
4. A creación musical galega e española no contexto actual.	4.1. Música galega actual - 4.2. Música española actual	2
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases	17		17
Avaliación	2		2

Realización tarefas/ traballo individual		41	41
Entrega de traballos		30	30
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Entrega de traballos	Hai dúas modalidades de traballo. A: traballo teórico ou de análise sobre algún contido do currículo. Este traballo deberá expoñerse na clase. B: traballo de composición nalgún dos estilos tratados tomando como orgánico de referencia algún que sexa asumible polos alumnos matriculados na materia. Esta obra será interpretada na aula. O alumno compositor realizará tamén unha breve exposición sobre o proceso de composición da mesma. As exposicións, tanto do traballo tipo A como do tipo B, terán unha duración aproximada de 15 minutos.	T1, T8, T10, X1, X3, X11, X12, X15, X17, E11, E15, EP3	70%
Traballo persoal	1. Realizar correctamente as actividades que se plantexan, ou desenvolven, na clase. 2. Participar activamente nas actividades propostas.	T1, T2, T4, T7, X10	30%

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiñatada-Decembro-)			
Exame escrito	1. Diferenciar e recoñecer as características máis importantes dos diferentes xéneros e estilos traballados no cuadrimestre. 2. Identificar mediante a análise as formas empregadas na música dos períodos traballados no cuadrimestre, relacionando as mesmas cos demais parámetros musicais. 3. Analizar os diferentes parámetros que configuran a linguaxe musical (harmonía, ritmo, melodía, textura, timbre e dinámica) nas obras do repertorio musical dos períodos traballados no cuadrimestre, extraendo conclusións que permitan identificar un determinado autor ou corrente estilística. 4. Establecer relacións entre a música e o texto das obras musicais que abarquen vínculos formais e extramusicales. 5. Comprender o funcionamento a través da análise, da harmonía dos períodos traballados no cuadrimestre e a súa evolución, no que respecta aos seus elementos morfolóxicos e sintácticos. 6. Recoñecer auditivamente as características principais do estilo traballado no cuadrimestre (harmonía, melodía e forma). I	T1, T2, T4, T7, T8, T10, X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17, E11, E15, EP3	100%

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Ídem avaliación ordinaria (convocatoria adiñatada-Decembro)	T1, T2, T4, T7, T8, T10, X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17, E11, E15, EP3	100%

EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Ídem avaliación ordinaria (convocatoria adiñatada-Decembro)	T1, T2, T4, T7, T8, T10, X1, X3, X10, X11, X12, X13, X15, X17, E11, E15, EP3	100%

ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprirse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Dibelius, Ulrich. La música contemporánea a par tir de 1945. Ed. Akal.
Lester, Joel. Enfoques analíticos de la música del siglo XX. Ed: Akal.
Michels, Ulrich. Atlas de Música, vols. I e II. Ed. Alianza, 1982 Michels, Ulrich. Atlas de Música, vols. I e II. Ed. Alianza, 1982.
Morgan, Robert P. La música del siglo XX. Ed: Akal.
Perle, George. Composición serial y atonalidad. Barcelona: Idea books, 1999.
Persichetti. Armonía del siglo XX. Madrid: Real Musical, 1985.

Programación Docente de MÚSICAS POPULARES URBANAS (Optativa)

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA: Músicas Populares Urbanas

ESPECIALIDADE	TODAS								ITINERARIO	TODOS
CARÁCTER	C) Optativa								TIPO DE CLASES	Colectiva
DEPARTAMENTO	MUSICOLOXÍA								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Luis Costa
CURSOS	1.º curso	2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		Iván Abal
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	4
ETCS/ CUADRIMESTRE	6								Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Iván Abal Pulleiro				ivan_abal@csmvigo.com				Xoves de 15:00 a 16:00	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Panorama dos principais movementos musicais de carácter popular urbano dende mediados do S.XX ata a actualidade, dende as aproximacións histórica e sistemática. Estudo destes movementos como fenómenos sociais catalizadores de identidades e como xeradores de multiplicidade de tendencias actuais, empregando perspectivas teóricas e metodolóxicas axeitadas a este tipo de músicas.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T 2, 4, 12
XERAIS	X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26
ESPECÍFICAS	EM 2, 3, 5, 6, 7, 8

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Introducir ao alumnado no campo emerxente dos estudos culturais.	T2, 4, 12; X10, 16; EM 5, 8
2. Coñecer e diferenciar os principais xéneros de músicas populares urbanas.	T2, 4; X 5, 16; EM 5, 8
3. Estudar os principais estilos de músicas populares urbanas desenvolvidos ao longo dos S. XX, e XXI incidindo en aqueles que tiveron unha especial relevancia.	T2, 12; X 5, 10, 12, 16; EM 3, 5, 7
4. Reflexionar sobre o valor e o alcance das músicas populares urbanas na sociedade contemporánea	T12; X 10, 16; EM 8

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	As músicas populares urbanas 1. Concepto e obxecto da análise musical. 1.1 Concepto. 1.2 O estudio das músicas populares urbanas por parte da musicoloxía	5
II	O Rock e outras músicas populares urbanas 2.1 Organoloxía. 2.2. Estilos. Recursos musicais empregados. 2.3. Tecnoloxía musical aplicada ás MPU. 2.4. O mercado. Consumo: Aspectos sociolóxicos.	12
Total de sesións por cuadrimestre		17

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRIPCIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral. Exposición por parte da profesora dos contidos teóricos da materia centrados no desenvolvemento diacrónico das escolas etnomusicolóxicas máis representativas.	30	0	34
Exposición e debate de traballos. Sesións centradas na exposición por parte do alumnado de opinións e críticas aos textos propostos.	12	10	2
Pescuda de información. Traballo do alumnado consistente no achegamento do mesmo a diferentes bibliotecas co obxectivo de buscar información sobre conceptos, autores ou escolas que forman parte dos contidos da materia.	0	50	50
Titoría. Sesións individuais nas que se guiará ao alumnado para acadar un bo resultado nas exposicións de traballos.	2	0	2
Actividades de Avaliación. Proba escrita sobre os contidos desenvoltos ao longo desta materia.	2	0	2
Total de horas por cuadrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentario e debate de lecturas	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	40%
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	60%
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	30%
Exame escrito.	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	70%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	30%
Exame escrito.	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	70%
ESTRAORDINARIA			
Traballo persoal	Realizar correctamente os traballos propostos	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	30%
Exame escrito.	Proba escrita obxectiva que versará sobre aspectos contemplados no programa.	T 2, 4, 12; X 5, 10, 12, 16, 18, 21, 26; EM 2, 3, 5, 6, 7, 8	70%
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Covach, John. *What's that sound? An Introduction to rock and It's history*. 6th ed. New York: Norton, 2022.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

Blánquez, Javier e Omar León. *Loops. Una historia de la música electrónica en el siglo XX (Vol. 1 e 2)*. Barcelona: Reservoir Books, 2018.
Blánquez, Javier e Juan Manuel Freire. *Teen Spirit. De viaje por el pop independiente*. Barcelona: Reservoir Books, 2004.
Clayton, Martin et al, ed. *The cultural study of music: A critical introduction*. London: Routledge, 2013.
Frith, Simon et al., ed. *La otra historia del rock*. Barcelona: Robinbook, 2006.
Frith Simon e Andrew Goodwin. *On Record. Rock, Pop & the written word*. London: Routledge, 1990.
Frith, Simon, Will Straw e John Street. *The Cambridge Companion to Pop and Rock*. New York: Cambridge, 2001.
Illescas, Jon E. *La dictadura del videoclip*. Barcelona: El Viejo Topo, 2015.
Longhurst, Brian. *Popular Music & Society*. Polity Books, 2009.

Martínez, Silvia. *Enganxats al heavy. Cultura, música i transgressió*. Barcelona: Pagès editors, 1999.

Middleton, Richard, ed. *Reading Pop. Approaches to Textual Analysis in Popular Music*. New York: Oxford University Press, 2000.

Middleton, Richard. *Studying Popular Music*. UK: McGraw-Hill, 1990.

Negus, Keith. *Popular Music in Theory: An Introduction*. Cambridge: Polity Press, 1997.

Puig, Luis e Jenaro Talens, eds. *Las culturas del rock*. Valencia: Fundación Bancaja, 1999.

Shuker, Roy. *Popular Music Culture. The Key Concepts*. London: Routledge, 2012.

Wall, Tim. *Studying Popular Music Culture*. London: Oxford University Press, 2003

Programación Docente de OPTATIVA CSMVIGO RADIO I, II

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016, do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA OPTATIVA CSMVIGO RADIO I, II

ESPECIALIDADE	TODAS				ITINERARIO	TODOS			
CARÁCTER	C) Optativa				TIPO DE CLASES	Colectiva			
DEPARTAMENTO	IMPROVISACIÓN				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	PABLO ABREU			
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase
ETCS/ CUADRIMESTRE					3	3			Idiomas
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	ROSA MARÍA GAYOSO VÁZQUEZ				rosa_gayoso@csmvigo.com				
	IVÁN ABAL PULLEIRO				ivan_abal@csmvigo.com				

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Introdución e inmediata inmersión na experimentación co formato radiofónico centrado na elaboración de podcast para crear contedores que dean lugar e promoción ó que se xera no Centro, así como proveer dun laboratorio de investigación acción centrado nos
COÑECIMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T13, T15, T16, T17
XERAIS	X4, X7, X10, X13, X16, X18, X21, X22, X23, X24, X26
ESPECÍFICAS	EC2, EC4, EC7, EC10, EC11, EI3, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EM7, EM8, EP3, EP4, EP5, EP6, EP8, EP9

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. escoitar e analizar os distintos tipos de programas radiofónicos así coma o uso da voz como recurso comunicativo e expresivo.	T1, T2, T7, T8
2. Explorar os usos da voz falada aplicando parámetros musicais.	T4, T5, X4, X7, X13, X18, X21, X23, X26, EC2, EC4, EC7, EC10, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EI9, EM8, EP3, EP4, EP5, EP6, EP8, EP9
3. Experimentar con diversos formatos radiofónicos.	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7, T8, T9, T10, T13, T15, T16, T17, X4, X10, X13, X16, X18, X21, X22, X23, X26, EC2, EC4, EC7, EC10, EC11, EI4, EI5, EI6, EI7, EI8, EM8, EP3, EP5, EP6, EP8, EP9
4. Valorar a importancia da música como medio expresivo e mesmo formal así como desenvolver as capacidades para o sua utilización no contexto do traballo radiofónico.	T2, T4, T5, T6, T7, T8, T15, X4, X7, X13, X22, X23, X26, EC2, EC4, EC7, EC11, EI4, EI5, EI7, EI8, EP3, EP5, EP9
5. Elaborar distintos espazos radiofónicos.	Os mesmos que no apartado 3
6. Fomentar o desenvolvemento da capacidade de autocritica que permita avaliar o traballo dun xeito constructivo.	T2, T4, T6, T7, T8, T15, X10, X23, X24, X26, EC4, EC10, EC11, EI6, EM7, EM8, EP9,

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
A NARRATIVA RADIOFÓNICA	1. O contexto: a sociedade e os medios. 2. A narración 3. As narrativas radiofónicas.	1

A LINGUAXE RADIOFÓNICA	1. A palabra: Funcións e recomendacións para o seu uso. 2. A música: funcionamento e recomendacións. 3. Os efectos sonoros: Funcións e recomendacións. 4. O silencio: funcionamento e recomendacións. 5. A combinación dos elementos da Linguaxe radiofónica.	4
A CONSTRUCCIÓN DO ESPAZO, O TEMPO E O RITMO RADIOFÓNICOS	1. A construción do espazo: distancia, dirección e movemento. 2. Da paisaxe á atmósfera. 3. A construción do tempo. 3. O ritmo: orde, regularidade, periodicidade, probabilidade e redundancia. 4.A harmonía: proporción, variedade e cambio. 5. A montaxe e a continuidade sonora: os eixos e as figuras. 6. A escaleta: partitura radiofónica.	3
OS XENEROS RADIOFÓNICOS	1. Concepto e clasificación. 2. O monólogo e os seus xéneros: O comentario. A Reportaxe. 3. Os xéneros do diálogo: A entrevista, a mesa redonda, o debate, a tertulia, a participación da audiencia.	2
OS PROGRAMAS RADIOFÓNICOS	1. A creación de programas: parámetros. 2. O programa como Unidade de tempo, contidos e tratamentos radiofónicos. 3. O podcast: O título. A sintonía. A estrutura. As sección. A presentación. Os colaboradores. 4. O trailer. Os pintos. O ritmo. A construción da variedade. O tratamento sonoro. A produción.	6
Total de sesións por cuatrimestre		

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Presenciais. Clases teórico-prácticas. Elaboración de materiais presencialmente.*	32 (16+16)*	58	90
Elaboración dun catálogo de programas radiofónicos de referencia. Selección de alomenos 5 programas radiofónicos coa posterior exposición en público dos argumentos que levaron a tal escolla.	4	1	5
Elaboración de pequenos exercicios exploratorios dos usos da voz, música e paisaxes sonoras. Creación de 3 arquivos sonoros con diversos contidos relativos ós diferentes parámetros sonoros tanto da voz como da música, que interveñen no proceso creativo de elaboración de espazos radiofónicos.	6	12	18
Elaboración de tres espazos radiofónicos con entrega nas datas sinaladas. (consultar calendario). Aprendizaxe experiencial, en traballo individual con posibilidade de estenderse a grupal, de tres espazos radiofónicos de elaboración propia. Utilizando a experimentación previa dos exercicios exploratorios configuraremos unidades formais dotadas de significado e levadas a tres formatos distintos.	14	28	42
Exposición e debate sobre os traballos presentados. Sesións centradas na exposición por parte do alumnado dos espazos creados e de remisión e recepción de opinións e críticas construtivas aos espazos propostos.	6	12	18
Actividades de avaliación. Entrega nas datas asignadas segundo calendario achegado a principio de curso, dos traballos propostos. Elaboración de criterios de avaliación conxuntos e posterior aplicación dos mesmos por parte do grupo a todos os traballos coordinados pola profesora.	2	5	7
	32	42	90
Total de horas por cuatrimestre			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Asistencia e participación	Asistir a clase dun xeito activo, participando nas actividades prácticas, comentarios e debates.	T (todos) X2,X3, X4, X7, X10, X13,X16,X18,X21, X22, X23, X24,X26. EC2,EC4,EC7, EC11, E14,E15, E16,E17,E18, EP3	40 % Cada sesión 2,5 puntos
Presentación en público dos traballos propostos.	Presentación en tempo e forma, según o calendario adxuntado ó inicio de curso, dos tres traballos propostos.	T(todos agás 8 e 9) X2,X3,X4,X7,X10X 13, X16,X18,X21,X22, X23, X26 EC4,EC7,EC9,EC1 0,E C11, E13,E14,E15,E16,E18 ,E19 EM7,EM8 EP3,EP4,EP5,EP6, EP 8,EP9,	60 % (Cada un dos traballos presentados suporá un 20% da cualificación final)
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado.			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiantada-Decembro-)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	T(todos) X2,X3, X4, X7, X10,	20%

		X13,X16,X18,X21, X22, X23, X24,X26 EC2,EC4,EC7, EC11 EI4,EI5, EI6,EI7,EI8 EP3	
Presentación en público dos traballos propostos.	Presentación en tempo e forma, segundo o calendario específico para esta convocatoria adxuntado ó inicio de curso, dos tres traballos propostos.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	80%
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	20%
Traballo persoal	Realizar e presentar en tempo e forma os traballos propostos. Alomenos 16 audios desglosados en 6 espazos radiofónicos propios e 10 exercicios de traballo cos distintos parámetros sonoros tanto da voz como da música e a intersección de ámbalas dúas.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	80% (Cada un dos traballos presentados suporá 0,50 puntos)
EXTRAORDINARIA			
Exame escrito	Amosar o coñecemento dos contidos da materia nunha proba escrita obxectiva.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	20%
Traballo persoal	Realizar e presentar en tempo e forma os traballos propostos. Alomenos 16 audios desglosados en 6 espazos radiofónicos propios e 10 exercicios de traballo cos distintos parámetros sonoros tanto da voz como da música e a intersección de ámbalas dúas.	Os mesmos que na convocatoria ordinaria	80% (Cada un dos traballos presentados suporá 0,50 puntos)
ERASMUS			
Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.			
Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.			
7. Alumnado con necesidades educativas especiais			
DESCRIPCIÓN		CRITERIOS E PAUTAS	
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.		Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.	
8. Bibliografía, materiais e documentos			
Martínez-Costa, M ^a . P., & Díez Unzueta, J. R. (2005). <i>Lenguaje, géneros y programas de radio. Introducción a la Narrativa Radiofónica</i> . EUNSA. Pousa, X. R., & Yaguan, H. A. (2013). <i>La radio, un medio en evolución</i> . Comunicación Social ediciones y publicaciones. Izuzquiza, F. (2019). <i>El gran cuaderno de podcasting. Cómo crear, difundir y monetizar tu podcast</i> . Kailas editorial. Otero, M. (1994). <i>A radio na escola. Cadernos mediáticos 3</i> . Edicións LEA. Balsebre, A. (2004). <i>El lenguaje radiofónico</i> . Ediciones Cátedra. Nieto, J. (1996). <i>La música para la imagen. La influencia secreta</i> . SGAE.			
9. Observacións			
*No apartado 5. Metodoloxía e Planificación docente figuran 32 h desglosadas en 16+16. As horas de docencia son 16 (3 ECTS). Dada a natureza eminentemente práctica e o requirimento de material específico para elaborar as tarefas asignadas, así como para garantir o acceso a todo o alumnado ó mesmo material, artellamos as sesións desdobradas de xeito que a metade da horas son de docencia (16) e a outra metade(16) serán de elaboración de materiais para ser avaliados.			